

společnosti v 21. století. Na této úrovni zdatnosti žáci řeší každodenní problém, postupují k cíli a někdy ho dosáhnou.

[Obrázek V.2.6](#) řadí země a ekonomické celky podle podílu patnáctiletých, kteří dovedou plnit úkoly alespoň na úrovni obtížnosti 2. V zemích OECD podaly téměř čtyři pětiny (79 %) žáků výsledky na úrovni 2 nebo vyšší. V Koreji, Japonsku, Macau (Čína) a Singapuru podává výkon alespoň na této úrovni více než devět desetin žáků. Naopak v šesti zemích dosáhla této základní úrovně schopnosti řešit problémy pouze menšina patnáctiletých žáků. V osmi zemích a ekonomických celcích je úroveň 2 nejběžnější úrovní schopnosti řešit problémy ([Obrázek V.2.6](#) a [Tabulka V.2.1](#)).

Schopnost na úrovni 1

Na úrovni 1 jsou žáci schopni prozkoumat strukturu problému pouze omezeně, ale na rozdíl od řešitelů na úrovni 2 se o to snaží jen tehdy, pokud se s velmi podobnými situacemi setkali již dříve. Na základě vlastních pozorování známých situací jsou tyto žáci schopni pouze částečně popsat ovládání jednoduchého přístroje běžné denní potřeby.

Obecně lze říci, že umí řešit velmi jednoduché problémy za předpokladu, že má být překonána jedna překážka a k dosažení cíle je zapotřebí provést pouze jeden nebo dva kroky. Na rozdíl od žáků na úrovni 2 většinou nejsou schopni plánovat dopředu, ani si stanovovat dílčí cíle.

V zemích OECD podalo výkon na úrovni 1 nebo vyšší 92 % patnáctiletých žáků. Ovšem v Bulharsku a Kolumbii nedosáhla této elementární úrovně schopnosti řešit problémy zhruba třetina žáků. V Uruguayi, Spojených arabských emirátech, Černé Hoře, Malajsii, Brazílii a Izraeli nedosáhla ani této úrovně více než pětina žáků.

Schopnost pod úrovní 1

Vzhledem k tomu, že šetření schopnosti řešit problémy PISA 2012 nebylo určeno k hodnocení elementárních schopností v této oblasti, nemohly zařazené úlohy plně popsat výkon, který se na škále schopnosti ocitá níže než na úrovni 1. Bylo ovšem vyzpozorováno, že někteří žáci se schopnostmi nižšími, než odpovídá úrovni 1, mohou použít nesystematickou strategii k řešení jednoduchého problému zasazeného do známého kontextu, jako je otázka 1 v ukázkové úloze [SILNIČNÍ DOPRAVA](#). Tito žáci jsou dokonce schopni nalézt řešení, ovšem za předpokladu, že mají omezený počet dobře definovaných možností. Celkově ovšem žáci pod úrovní 1 vykazují přinejlepším omezené schopnosti řešit problémy.

V zemích OECD pouze 8 % žáků získalo na škále PISA méně než 358 bodů, tedy pod hranici úrovně 1. V Bulharsku, Kolumbii, Uruguayi, Spojených arabských emirátech, Černé Hoře a Izraeli je podíl žáků, kteří dosáhli skóru pod úrovní 1, větší než podíl žáků, kteří dosáhli jakékoli vyšší úrovně - takže úroveň 1 je v těchto šesti zemích nejběžnější úrovní schopnosti řešit problémy. Zajímavé je, že v Izraeli je podíl žáků, kteří dosáhli skóru pod úrovní 1 nebo na úrovni 2, větší než podíl žáků, kteří dosáhli úrovně 1 (ale ne vyšší). To vypovídá o silné polarizaci výsledků. Zatímco ve většině zemí prospějí opatření zaměřená na zvýšení obecné úrovně schopnosti řešit problémy žákům na všech úrovních výkonu, v Izraeli budou nejspíše potřeba cílenější opatření pro žáky, kteří podali výkon pod úrovní 1 ([Obrázek V.2.6](#) a [Tabulka V.2.1](#)).